GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Jol'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 13. Joi, 16|28 Februariu 1878.

Romani'a intre doue curente.

Brasiovu, in 27 Februariu 1878.

Ce dicea numai d. Gladstone deunadile in parlamentulu din Londonu? — „Eu consideru o Romania libera, cu-o esistintia nationala independenta cá celu mai bunu si celu mai tare zidu de aperare in contra veleitatiloru de intindere, ce domnescu in Russi'a." Dlu Gladstone a disu multu, fórte multu cu aceste puçine cuvinte. A constatatu esistenti'a unui poternicu partidu la curtea de St. Petersburgu, care voiesce cu tot'adinsulu intinderi teritoriale, le voiesce pe contulu micului statu romanu si prin urmare trebuie se fia unu inimicu naturalu alu consolidarei acestuia, asia cumu o doresce d. Gladstone, pentru-ca Romani'a „devenindu unu Belgiu alu Orientului, o patria a libertatii, va fi numai o pedeca pentru mariri dinastice, pentru intinderi teritoriale."

D. Gladstone a mai esprimatu cumu scimu, grave banuieli contra Austriei, ca va continuá si de aci incolo in privinti'a Romaniei politic'a gresita de mai inainte, care-o facea se véda in unirea principateloru o periclitare a intereseloru sale, pe candu in adeveru acést'a unire a fostu dupa convingerea lui cea mai intielépta mesura luata de Europ'a in scopu de a regulá afacerile imperiului turcescu. Cu tóte ca d. Gladstone nu se teme, ca Austri'a va lucrá contra independentii Romaniei, ci are in vedere mai multu opositiunea, ce-o va face unei constituiri autonóme a Bulgariei, totusiu constata prin asertiunea de susu, ca esista si in Austro-Ungari'a unu curentu poternicu, inimicu desvoltarii si consolidarii statului romanu dela Dunare.

Romani'a, care a fostu unu adeveratu zidu de aperare in Orientu, cumu dise siefulu opositiunei anglese si care voiesce a fi unu Belgiu alu Orientului, se afla dér' façia cu aceste curente poternice, cari din diferite parti tindu a zadarnici silintiele estraordinarie ce le-a facutu tiér'a si poporulu romanu spre a scapá din critic'a situatiune ce i-au creat'o evenemintele cu teritoriulu nestirbitu, cu libertatea si independenti'a nationala recunoscuta de Europ'a. Inca pana astadi nu s'a resolvitu nici intr'unu feliu fatal'a cestiune a retrocessiunei Basarabiei romane, inca guvernulu russescu sustiene nedrépt'a si neleal'a s'a pretensiune si póte ca nici nu va renuntiá la dens'a, decatu numai déca va fi silitu, remanendu in minoritate la viitoriulu congressu. Sgomotele cele mai alarmatórie se respandescu din Bucuresci. „Wiener Tagblatt" aduse mai antaiu o telegrama din Bucuresci, in care se dice, ca deórece principele Carolu s'ar' fi convinsu, ca nu póte contá pe nici unu spriginu din partea mariloru poteri in cestiunea retrocessiunei Basarabiei, ar' fi declaratu ministriloru sei, ca va abdice dela tronulu Romaniei, fiindu-ca nu póte suferi cá in istoria numele seu se sté in legatura cu-o ciuntare a teritoriului romanu.

Acuma vine „Politische Correspondenz" si vorbesce din nou de eventualitatea abdicerei principelui Carolu, la casu candu Russi'a n ar' voi se renuntie la retrocedarea Basarabiei. In cercuri russesci, adauge acea fóie, se crede, ca eventualulu candidatu la tronu va fi Gregoriu Sturza.

Aceste sciri stranie se latiescu negresitu cu rea tendintia, cu scopu de a irritá, a aduce confusiune in spiritele din Romani'a, de a deconcertá si desbiná pe romani, pentru cá acei'a, cari lucra neincetatu in contra libertatii si consolidarii interne a acestei tieri se póta pescui in turbure.

Romani'a trece din nou printr'o crisa mare si inca mai mare si mai periculósa decatu a fostu la inceperea resbelului. Facu reu acele partide, cari prin atitudinea loru creaza numai dificultati guvernului in momentele critice de façia, fara de a-'si folosi sie-si séu tierii cu nimicu. Se bage bine de séma conservatorii cá nu cumva din agitatiunile loru se profite numai acei'a, cari, cumu dise ministrulu Cogalniceanu, au pregatitu patriei romane póte de multu povernirea in prapasthia!

Basele prealabile ale pacii.

„Monitoriulu oficialu" din Bucuresci publica in fine protocolulu despre primirea baseloru prealabile ale pacii, si conventiunea de armistitiu subscrise la Adrianopolu, la 19 (31) Ianuariu. Aceste acte — scrie reportulu oficialu dela St. Petersburg 4 Febr. st. v. — au ajunsu abia in 3/15 Febr, in manile imperatului Alesandru din caus'a greutatiloru comunicatiunei. La 16/28 Ianuariu plenipotentiarii turci nu primira inca respunsulu Portii la cererea de instructiuni definitive, au fostu inse invitati de catra marele duce se dé unu respunsu celu mai tardiu pana la 21 Ianuariu (2 Febr.) La 18/30 primindu o telegrama dela Constantinopole, cu data de 12/24, plenipotentiarii turci cerura o intrevedere dela A. S. imperiala Marele Duce, comandantulu-capu. Atunci ei declarara ca Turci'a, ne mai avendu mediulóce de resistintia, subscrie la tóte conditiunile nóstre. In acelasiu timpu, ei aretara cea mai viua dorintia, pentru o grabnica inchiaiare, care se permita incetarea ostilitatiloru. A. S. marele Duce numi indata pe plenipotentiarii militari, cari fura insarcinati de a regulá cu plenipotentiarii turci amenuntele liniei de demarcatiune si conditiunile de armistitiu. In aceea-si di incepura convorbirile asupra protocolului primirei baseloru prealabile si a conventiunei armistitiului, in catu la 19/31 Ianuariu, la 6 óre sér'a, aceste duóe acte fura investite cu iscaliturile, care le facura definitive. Indata dupa acést'a fura date ordine pe tóta line'a, pentru suspendarea operatiuniloru.

Nu fara durere, plenipotentiarii turci isi pusera iscaliturile loru in josulu acestoru acte. Ei au intielesu, ca in situatiunea, ce resboiulu facuse Turciei, pacea era singur'a ei scapare. Candu betranulu Namyk-pasi'a luà condeiulu cá se 'si scrie numele, nu 'si putú stapani lacrimile si A. S. Imperiala, Marele Duce, ei intinse man'a, esprimendu-i speranti'a, ca de aci inainte Russi'a si Turci'a voru remané prietene, éra Namyk-pasia strinse multu timpu acést'a mana leala, fara a poté spune unu singuru cuventu. Viitoriulu va dovedi, ca acésta sperantia este conforma cu adeveratele interesse ale Turciei, cumu si cu acele ale Russiei si ale Europei.

I. In vederea unui armistitiu, ce are a se incheiá intre armatele beligerante russe si otomane, Ecs. loru Server-pasi'a, ministru alu afaceriloru straine alu sublimei Porti, si Namyk-pasi'a, ministrulu listei civile alu M. S. I Sultanulu, au venitu la cuartirulu generalu alu A. S. I. marelui duce Nicolae, comandantulu capu alu armatei russesci, portatori de depline poteri ai sublimei Portii; si basele propuse de A. S. I. marele duce, in numele M. S. Imperatului Russiei, fiindu primite de plenipotentiarii otomani, au fostu statornicite, dupa o comuna intielegere, in urmatorii termini:

1. Bulgari'a, in marginile determinate prin maioritátea poporatiuniloru bulgare, si care nici intr'unu casu nu voru poté fi mai mici, de catu cele aretate de catra conferenti'a din Constantinopolu, va fi redicata la rangulu de principatu autonomu, tributariu, cu guvernu nationalu chrestinu si o militia indigena. Armat'a otomana nu va mai stá intr'ens'a.

2. Independinti'a Muntenegrului va fi recunoscuta. I se va asigurá o sporire de teritoriu, echivalenta cu aceea ce sórtea armeloru a facutu se cadia in manele sale. Frontier'a definitiva va fi hotarita mai pe urma.

3. Independenti'a Romaniei si a Serbiei va fi recunoscuta. O despagubire teritoriala indestulatória va fi asigurata celei d'antaiu, si o rectificatiune de frontiera celei de alu duoilea.

4. Bosni'a si Herzegovin'a voru avé o administratiune autonoma, cu garantia indestulatória. Reforme analóge voru fi introduse in cele alte provincii chrestine ale Turciei europene.

5. Sublim'a Pórta se indatoresce a despagubi pe Russi'a de cheltuielele resboiului si de perderile ce a trebuitu se'si impuna. Chipulu, fia banescu, fia teritorialu séu altulu alu acestei despagubiri, va fi regulatu mai pe urma.

M. S. I. Sultanulu se va intielege cu M. S. Imperatulu Russiei pentru a asigurá drepturile si interessele Russiei in strimtorile Bosforului si ale Dardaneleloru. Se voru deschide numai decatu negociari, la cuartirulu generalu alu A. S. I. marelui duce, comandantulu-capu, intre plenipotentiarii ambeloru guverne pentru intocmirea preliminarieloru de pace. Indata ce presentele base si conventiunea de armistitiu voru fi iscalite, ostilitatile voru fi suspendate intre armatele beligerante, intre cari se coprindu acele ale Romaniei, Serbiei si Muntenegrului, pentru tóta durat'a negociariloru de pace. Comandantii-capi ai celoru duóe armate beligerante din Asi'a voru fi indata incunosciintiati pentru a procede, intre densii, la concluderea unui armistitiu, care va pune de asemenea sfirsitu operatiuniloru militari. Guvernulu imperialu otomanu va dá ordinu trupeloru otomane de a evacuá, indata ce armistitiulu va fi iscalitu, fortaretiele Vidinului, Rusciucului si Silistriei in Europ'a, si pe aceea a Erzerumului in Asi'a. Afara de acést'a trupele russesci voru avé facultatea de a ocupá militaresce in totu timpulu intielegeriloru, unele puncte strategice, specificate in conventiunile de armistitiu pe amendoue teatrele de resboiu.

Pentru incrediutiarea caror'a presentulu protocolu a fostu facutu si iscalitu in duplu esemplariu in Adrianopole la 19/31 Ianuariu 1878.

(Iscaliti) Nicolae. — Server. — Namyk.

Revist'a diuarieloru romane.

„Romanulu" afla discursulu d-lui de Bismarck multu mai importantu, decatu s'ar' fi potutu presupune dupa analis'a telegrafica, afirma ca marele cancelariu germanu se rostesce netedu despre viitóri'a constituire a Bulgariei, despre aceea, ca Romani'a, Montenegrulu si Serbi'a voru dobandi independinti'a absoluta, ca Bosni'a si Herzegovin'a voru fi organisate in interesulu populatiuniloru chrestine si apoi dice: „Despre cestiunile, cari ne privescu pe noi romanii fórte de aprópe, d. de Bismarck face nesce declarari, pe cari le constatamu c'unu simtiementu de usiurare. Déca desdaunarile de resbelu se voru face in bani, dice marele cancelariu, nu va avé nimeni se se amestece intre contractanti. Déca inse aceste desdaunari se voru face in *cedari de teritoriu*, acestea privescu si pe poterile semnatórie ale tratatului de Paris. Cedarea Dobrogei, prin urmare retrocedarea Basarabiei, privesce si pe puteri, si dupa cuvintele d-lui de Bismarck va avé a fi supusa decisiunii puteriloru semnatórie ale tratatului de Paris. Ilustrulu omu de statu germanu este inca si mai precisu in acéstá privire; elu dice categoricu, ca „totu ce se va schimbá in tractatulu dela 1856 va avé nevoie de sanctiunea poteriloru semnatórie. Inapoiarea catra Romani'a a unei parti din Basarabi'a face parte din tratatulu dela 1856; deci retrocedarea acelei parti cata se fia supusa dupa d. de Bismarck sanctiunei poteriloru. Marele cancelariu germanu dise, ca interesele Germaniei in Orientu ceru cá drumurile pe apa, strimtorile marei (dardanelele) si Dunarea, pêna la marea neagra se remana cu totulu libere, „Acést'a vomu dobandio de siguru, sustiene d. de Bismarck, ca-ci in acestu punctu o declaratiune oficiala, pe care o avemu dela St. Petersburg, se reporta puru si simplu la stipulatiunile tratatului din Paris." Cestiunea libertatii Dunarei este

cestiunea gureloru acestui fluviu; deci, si acésta cestiune, care ne privesce de-a-dreptulu si de care e legata in mare parte cestiunea Basarabiei, va fi supusa congressului si resolvata dupa cumu ceru interessele germane. Acést'a resulta intr'unu modu veditu din discursulu marelui cancelariu. Singurele cuvinte de „tratatulu din Paris“ au o mare insemnetate in gur'a d-lui de Bismarck.“

„Telegraphulu“ dela 11/23 Febr. publica unu articolu remarcabilu, din care estragemu urmatóriele: „Sunt ani de candu eminenti patrioti romani se totu silescu se dovedésca Europei si in specialu gintei latine vitalitatea si spiritulu civilisatoriu alu vigurosìloru legionari ai lui Traianu din vaile Carpatiloru. Multu timpu vocea nóstra a remasu fora ecou. Fratii nostri din Occidentu, preocupati de alte interesse ale loru, au parutu ca uita pentr'unu momentu pe latinii dela Dunare; ba au fostu unii chiaru, cari ne au contestatu originea romana. Parasiti astfeliu in mediuloculu a diferite nationalitati, departe de centrulu latinitatii, romanii nu au desperatu nici unu momentu de viitoriulu tierii loru. Ei s'au opusu cu vigóre invasiuniloru cuceritórie, au resistatu influintieloru straine, si adi, dupa secole de lupta, éta-ne totu romani, totu cu limb'a nóstra stramosiésca, totu cu consciinti'a despre sorgintea stralucita, din care ne tragemu. Suntemu in adeveru adi unu statu micu; amu fi fostu mai poternici, déca Europ'a, déca statele mari latine 'si-ar' fi intielesu mai bine interesele. Amu inecatu in noi dorerea cruda, candu ne-amu vediutu uitati, combatuti chiaru. Asteptandu diu'a redesteptarii latinismului, nu amu incetatu nici unu momentu de a reaminti sororiloru nóstre mai mari, Italiei, Franciei, Spaniei, ca suntemu frati, ca amu traitu din acelasiu sinu alu patrieimame, ca avemu dreptulu la acelasiu viitoriu ferice si gloriosu.

„Au fostu timpuri, ce e dreptu, candu amu unitu spadele nóstre cu ale slaviloru, germaniloru si chiaru cu ale turciloru, dér' acést'a amu facut'o pentru ca asia ne impuse simtiementulu de conservatiune. Niciodata inse nu ne-amu renegatu originea, nu ne amu intorsu privirile de catra stéu'a lucitória a latinismului. Ce? ne intrebámu, nu suntemu óre si noi demni de fratii nostri din Occidentu? Istori'a nóstra nationala respundea cu indestulare la acésta intrebare. Dér' erau acte ale trecutului, viteji'a romana nu mai resunase in batalii si fratii nostri aveau póte cuventu se ne ié dreptu fii degenerati. . . . Trebuiá dér' noue dovedi de vitejia, noue isbande cá cele dela Calugareni. Eveneminte neprevediute ne-au datu acést'a ocasiune. Avuramu Griviti'a, Plevn'a, Rahov'a, Lompalanca, Nicopole, Vidinulu. Ne luptaramu cá leii in desperare ne aretaramu maranimosi si desinteresati. . . . Ne presentamu dér' cu acestu patrimoniu inaintea Europei si mai cu séma inaintea stateloru latine, si intrebamu: Suntemu acumu celu puçinu demni de voi, meritamu increderea vóstra, spriginulu vostru?

„Itali'a, démn'a fica a Romei antice, leaganulu atatoru glorii trecute, ne dede in dilele din urma unu respunsu inveselitoriu, o radia de sperantia, o mangaiere in or'a, candu atatea pericole, atatea doreri sangera anim'a nóstra. Regele Umberto I. fiiulu regelui Galantuomo, ne facù distins'a onóre de a ne tramite unu delegatu estraordinariu din parte'i, pe d. Farini, care se anuntie Domnitoriului Romaniei suirea pe tronulu Italiei. D. Farini se afla de mai multe dile in mediuloculu nostru. Romanii i-au facutu o primire escelenta, cumu si merita tramisulu unui mare suveranu din Europ'a, membru alu familiei latine. Faca ceriulu cá venirea s'a aci se fia inceputulu unei noue ere pentru noi, ca intorcunduse in Itali'a se duca cu densulu reamintirea despre nisce frati uitati la Dunare, si se spuna scumpei Italie, ca romanii sunt toti fli ai cetatii eterne, ca ei merita a intrá in concertulu europeanu!“

Ocuparea Vidinului.

In fine curierii multu asteptati au sositu, conditiunile armistitiului s'au comunicatu oficialu garnisóneloru turcesci din fortaretiele Bulgariei si Vidinulu s'a predatu — romaniloru. Autoritatile russe au incercatu si aci unu amestecu, au voitu se intervina la predare, cá se nu se scrie in istoria, ca Vidinulu s'a predatu numai armatei romane impresuratórie. Dér' planulu nu a succesu si in 12/24 Februariu trupele romane au ocupatu cetatea virgina de pe malulu dreptu alu Dunarii. Despre acést'a scrie „Dorobantiulu“:

„In sfersitu onórea armeloru romane e pe deplinu satisfacuta! Ostirile nóstre ocupa astadi Vidinulu. Resbelulu dér' este sfersitu pentru noi; de aceea credemu, ca guvernulu va rechiamá in tiéra, déca nu pe toti, dér' celu puçinu cea mai mare parte din vitejii ce se mai gasescu pe pamentu strainu. — Line'a de retragere a trupeloru turcesci din Vidinu este ficsata spre Serbi'a, ele 'si iéu bagagele si tunurile de campu, lasa inse in cetate tunurile grele de positiuni.“

Din Transilvani'a.

Sacalu, in 21 Februariu 1878.

Onorate dle Redactoru! Ve rogu cu tóta onórea se binevoiti a publicá in „Gazet'a Transilvaniei“ scrisórea aci alaturata si adresata redactiunei diuariului „Haladás“ din Turd'a, deórace acést'a nici voiesce se mi-o publice, nici se ié macaru o mica notitia de ea, cu tóte, ca i-am tramis'o inca in 4 ale curentei.

Primiti dle redactoru s. c. l.

B. Crisianu, v.-protopopu gr.-cath.

Onorabilei Redactiuni a diuariului „Haladás“
in Turd'a.

Stimate domnule Redactoru! In numerulu 48 din 31 Oct. a. tr. alu diuariului, ce-lu redigeti, ati aflatu cu cale a publicá unu articlu de fondu sub titlulu „Despre scólele romanesci“ („A román oskolákról“). In acelu articulu se batujocurescu pe lenga docenti atatu preotii catu si protopopii romanesci din Comitatulu Turda-Ariesiu, de cari cu vreo cateva parochie me tienu si eu. Dá, se batujocurescu, deórace termini cá: se desfrenéza, cotetiu de porci, mintiescu nerusinatu, in modu miserabile (dözsölni, disznó ól, hazudják legszemtelenebbül, nyomorult modón) etc. nu arata nici pe departe tendinti'a autoriului, de a tratá starea scóleloru romanesci in modu curatu objectivu, pentru-cá se se delature defectele, de cari suferu acelea, ci au tendinti'a apriata, de a espune scólele romanesci risului si a manji pe docenti si preoti, cu deosebire inse pe protopopii romanesci, pentru-cá se nu-i póta spalá tóta ap'a, ce curge pe Muresiu si Ariesiu. Macaru cà dupa parerea mea unu atare modu, de a pertractá o causa prea seriósa, care forméza cea mai principala conditiune de esistentia pentru unu poporu, dupa cum ve esprimeti insive, nu convene unui diuariu, care intre altele se numesce scolariu si propagatoriu de cunoscintie (tanügyi és ismeretterjesztő közlöny.)

Adeveratu, ca in acelu articulu eu nu sum atacatu cu numele, dér' ataculu cade si asupra mea, dupa ce suntu atacati in genere toti protopopii romanesci din comitatulu Turd'a-Ariesiu, de cari am onóre a me tiené si eu. Ca-ci déca este atacatu intregulu, suntu atacate si diversele parti, cari constituescu acelu intregu.

Cu tóte acestea eu nu voiu se respundu la articululu susu memoratu, nici singuru in particulariu, nici in solidum cu ceilalti protopopi din comitatulu Turd'a-Ariesiu, chiaru pentru-ca acel'a nu este unu tractatu objectivu, care ar' tinti la ameliorarea unei cause póte defectuóse, ci unu conglomeratu de frase góle, de negatiuni desierte, de afirmatiuni neintemeiate, de cele mai semtite invective personali, — si déca asi voi se respundu, ar' trebui se respundu in tonulu si in limb'a autoriului, intrebuintiandu cuvente urite cá: minte nerusinatu (hazudik szemtelen) etc., cari atitia numai spiritele, déra nu contribuescu nimic'a la chiari-ficarea causei cuestiunate.

D-vóstra poftiti fapte, poftiti date statistice dela protopopii, cari cérca a ve respunde *) Ei bine, eu credu asia déra, ca si noi suntemu in dreptu a pofti mai antaiu dela D-vóstra fapte si date, inaintea carora fia cine se-si iè caciul'a. Deci, déca vreti se vi se respunda in meritulu lucrului si nu cu frase góle si negatiuni desierte, ve rogu cu tóta onórea se binevoiti a aretá si demustrá cu fapte si date statistice:

1) Cari preoti se desfrenéza in edificia pompósa? 2) In cari Comune se sgulescu pruncii in bordee asemenea, cotetieloru porcesci? 3. Cari conducatori ai poporului romanescu suntu aceia, cari nu misca nimica in caus'a scolaria, ci din contra pe contulu aceleiasi 'si mintu loru insisi? 4. Cari docenti mintiescu parochiloru? Cari parochi protopopiloru? Cari protopopi Metropolitului? 5. Cari docenti, cari preoti si cari protopopi romanesci au adunatu si aduna in reporturile sale neadeverurile cele mai miserabili si mintu in susu si in josu in modulu celu mai nerusinatu, ca scolele se afla in stare normala si corespundu legiloru? Si in fine 6. In reporturile carui protopopu este mai fiacare cuventu o minciuna?

Ve rogu cu tóta onórea se respundeti la aceste intrebari, déca ve jace in fapta invetiamentulu la anima si nu numai defaimarea scóleloru si a preotiloru romanesci. Se respundeti celu pucinu cu privire la persón'a mea, la scólele g.-c., la preotii si docentii din protopopiatulu Pogacelei. Déra ve rogu se produceti fapte si date, cari singuru potu se convinga, cà-ci altmentrea cadeti insive in erórea advocatului reu, care numai néga, déra nu demustra.

Sperandu, ca veti avé bunetate a primi aceste sire in colónele diuariului D-vóstre, sum cu totu respectulu scl.

Sacalu, in 4 Februariu 1878.

Basiliu Crisianu,
v.-Protopopulu gr.-cat. romanescu alu Pogacelei.

*) Dvóstra diceti façia de respunsulu protopopului Iacobu Lugosianu intre altele „. . . . megvártuk volna statistikai adatokkal annak bizonyitását“ etc si mai departe: „igy mind a rosz prokater tagadni és nem bizonyitni“. („Haladás“ Nr. 63 ex 1877.) Era la respunsulu dlui Ioane Boeriu observati: „Egyébiránt figyelmeztetjük az érdekeltoket, hogy a felelet lehetőleg tiszteslegos irodalmi hangon tartják!!“ si mai incolo: „és adatokat kérünk, nem puszta tagadásokat.“ („Hal.“ Nr. 65 ex 1877.) Catu de bine erá, déca autoriulu articlului ar' fi urmatu insusi acestu consiliu, ce-lu dà altor'a, ori macaru l'ar' urmá de aci inainte! Medice cura te ipsum! —

Respunsulu dlui Cogalniceanu

la interpelatiunea d. I. Sturza in siedinti'a camerei dela 8 Febr. st. v. 1878.

D. M. Kogalnicénu, ministru de esterne. . . . Voiu se fiu fórte agreabile dlui Sturz'a si 'i voiu respunde pe catu 'mi va fi cu putintia. Mai antaiu 'i potu spune, ca pana in diu'a de adi nu e nimicu otaritu intre Russi'a si Turci'a de catu unu armistitiu pentru incetarea de resbelu pana candu se voru face preliminariele pacii. Apoi, pentru asicurarea dlui Sturz'a, 'i voiu spune, ca abia de patru dile preliminariele pacii au inceputu a se discutá. Lucrulu s'a facutu cu iscusintia, dér' asiá s'a facutu; si veti vedé din diuariele straine ca, atunci, candu au venitu tramisii otomani la Cazanlicu cá se céra armistitiulu, marele duce Nicolae le-a facutu intrebare, de primescu mai inainte preliminariele pacii? A urmatu atunci o corespondintia de vreo diece dile intre parti si apoi s'a incheiatu armistitiulu. In adeveru, multi, multi ómeni din cei mai mari chiaru, au crediutu, ca atunci s'au subsemnatu basele pacii. Ei! dér' nu erá asiá. S'a incheiatu numai armistitiulu. Curierulu multu asteptatu a venitu dér' si éta ce ne-a adusu. Ne-a adusu scirea, ca s'a incheiatu armistitiulu. Armistitiulu nu dice nimicu de cestiunile ce ne interesséza. Armistitiulu relativu la noi dice, ca marele imperatu alu Russiei incheia armistitiulu in numele Russiei si alu aliatiloru sei romani si serbi. (Aplause.)

O voce: Dice acést'a? D. Cogalniceanu: O dice curatu. Eta. Altu nimicu n'amu de spusu. O voce: Cine le-a datu mandatu cá se represinte pe Romani'a la incheiarea armistitiului? D. ministru de esterne: L'au luatu. (Ilaritate.) Guvernulu a tramisu pe colonelulu Arionu se asiste la tratari; i-s'a respunsu inse, ca la incheiarea armistitiului nu incape representanti deosebiti, ca Russi'a, avendu armat'a cea mai mare, ca capitanulu celu mare alu ostiriloru fiindu marele duce, marele duce urmá se inchieie si armistitiulu. Asiá a fostu si póte ca asiá trebuie se si fia; ca-ci astfeliu s'a urmatu si in alte resbele analóge, cumu a fostu cu resbelulu Italiei, candu imperatulu Napoleonu a incheiatu armistitiulu si pentru Itali'a; cumu a fostu si cu resbelulu dintre Franci'a si Germani'a, candu regele Prussiei a incheiatu armistitiulu pentru tóte statele aliate ale Germaniei. Déca d. Sturz'a gasesce, ca reu s'a facutu, se spuna dlui cumu se se faca, si se vina dlui, de póte, se faca altfeliu.

Poterile la inceputu au se se rostésca asupr'a cestiunii celei mari, asupr'a sórtei Turciei si apoi au se se pronuntie asupr'a stateloru mici, cari suntu in jocu. Nu uitati, ca unu mare imperiu, imperiulu otomanu, este astadi in desmembrare, ca sórtea acestui imperiu este cestiunea cea mare, care preocupa pe Europ'a, ca de acést'a dér' se ocupa si se voru ocupa mai antaiu poterile mari si apoi de sórtea nóstra. Se me erte dér' onor. d. interpelatoriu déca pana adi nu amu obtienutu nimicu asupr'a celui de alu duoilea puntu alu interpelatiunei sale: ca óre Romani'a va fi representata la viitórea conferentia? Pana astadi poterile n'au fostu puse in positiune de a esi din reserv'a generala pastrata de tóte; nu poteau nici un'a din ele se se avanseze si se se pronuntie singura in specialu. Dér' am cerutu la tóte se ni se recunósca acestu dreptu, ne-am adresatu la tóte fora escep-

tiune, cerendu-le se faca, cá vocea nóstra se fia ascultata. Amu cerutu acést'a cu tóta insistenti'a, amu aretatu deplinu drepturile nóstre la acést'a (aplause); si déca este a nu desperá de dreptatea causei nóstre, credu ca si glasulu nostru va fi ascultatu; acést'a v'o potu spune, ca-ci ori cate se vorbescu, ori catu adversarii nostri ne ataca, trebuie se se scia, ca nici odata Romani'a nu a insuflatu mai mare incredere, pentru-ca Romani'a a fostu leala catra fiacare, catra amici si catra dusmani. Dá, dloru, chiaru catra turci amu fostu leali, pentru-ca le-amu spusu mai dinainte, ca ne vomu bate si pentru ce. Amu fostu leali, si déca avemu se triumfamu, vomu triumfá, nu cu radomontade nici cu donchisionade, ci cu sfinteni'a causei nóstre, cu lealitatea nóstra. (Aplause.)

Eu credu, ca vomu fi consultati. Amu cerutu, cá noi se ne aflamu ori alaturi cu Turci'a séu cu Russi'a, si acést'a pentru-ca astadi Russi'a trateza alaturi cu Turci'a; amu cerutu si la o parte si la alt'a, si vomu aretá in publicu intr'o di ceea ce amu cerutu; si sunt siguru, ca adversarii voru gasi, ca guvernulu si-a facutu datori'a, ca n'amu facutu duplicitate, ci ne-amu insusitu ceea ce corpurile legislatórie au otaritu in unanimitate. (Aplause.) Acést'a este politic'a nóstra; noi nu amu luatu nici unu angagiamentu si nici luamu fora dv. (Aplause); dér' cá se oprimu cá stipulatiunile ce se voru face se nu ne privésca, acést'a nu este in man'a nóstra, ca-ci ce potemu se ve spunemu este acést'a: pe catu midiulócele nóstre, pe catu prudenti'a politica, patriotismulu ne voru inspirá, nu vomu primi cu genunchii plecati stipulatiuni, cari ar' jicni drepturile si interessele tierei nóstre. (Aplause.) Acumu, dloru, dupa ce v'amu facutu declaratiuni mai categorice, decatu cele ce se dau de poternici ministri in poternice parlamente, credu, ca veti recunósce, ca a hartiui pe ministru in tóte dilele nu este prudentu. Nu suntemu nici russi, nici franci, nici germani, suntemu romani, si nu cunoscu in cestiune de patriotismu nimenui dreptulu se fia mai romanu de catu noi. (Aplause.)

Noi v'amu declaratu si ve dicemu, ca nu vomu face nimicu, nu vomu luá nici unu angagiamentu, de catu cu d-vóstra impreuna si incunosciintiandu-ve la timpu. Asemenea ve spunemu érasi, ca aceea, cari jóca asupr'a intrigiloru, asupr'a desbinariloru, cari insinuescu, ca d. presiedinte alu consiliului ar' avé o politica si ministrulu de esterne alta politica, se insiéla. Eu cá ministru de esterne nu scotu o chartia, o nota din ministeriulu meu, pana candu mai antaiu nu me consultu, cu totulu dupa tipiculu englesescu, cu d. presiedinte alu consiliului, si pe urma o supunemu in consiliu de ministri, si candu acea chartia primesce adesiunea colegiloru mei, atunci o scotu din ministeriu. Suntemu toti la acelasi caru, care este carulu patriei, si ne vomu sili se'lu ducemu asiá cumu se nu cada in prapasthia, in care póte ca de multu altii 'i-au pregatitu povernirea. (Aplause.)

„Despre crescerea nationala."

de Dr. Ioanu Mesiota.

(Continuare.)

S'a disu, ca educatiunea este inriurirea copilului prin ómenii ce'lu impresóra. De aceea vine intrebarea, ca intru catu sunt crescatorii proprii seu pedagogii responsabili de resultatulu crescerei loru? La acésta intrebare potemu respunde: in verst'a cea mai frageta a copilului, pana candu acest'a este cu totulu dependinte trupesce si sufletesce de cei mari din pregiurulu seu, ar' fi póte cu potintia pe lenga cea mai mare ingrigire a departá dela copilu ori-ce influintia straina, care nu se potrivesce cu principiele si tendinti'a educatiunei si s'ar' pote castigá pe drumulu acest'a unu productu curatu alu activitatii educative in sensu propriu. Mai tardiu inse este mai cu nepotintia a isolá pe copilu de acele influintie, si chiaru pedagogulu celu mai precautu si mai sistematicu trebuie se recunósca, ca impreuna cu elu contribuie la crescerea elevului seu lumea si vieti'a, in catu copilulu vine in atingere cu acést'a. Urmarea necesaria de aci este, ca precumu pedagogulu chiaru si celu mai iscusitu nu póte se stea bunu pentru mesurele sale pedagogice façia cu copilulu celu mai talentatu, asiá nu este in stare a distinge anume, care resultate póte cu dreptu cuventu se le atribue activitatii sale proprie premeditate si ce trebuie se puna in socotel'a dispositiuniloru naturale ale copilului si influintiei lumei esterne.

Deducerea din cele dise este, ca educatiunea copiiloru o face mai antaiu famili'a, dupa aceea scol'a si apoi lumea. Dér' afara de tóta indoiel'a este, ca bas'a la educatiune o face famili'a. Intiparirile, ce le primesce copilulu in familia, sunt cele mai poternice si mai duravere, fiindu-ca se facu in primii ani ai copilariei. Se privimu dér' puçinu in vieti'a familiaria si anume in aceea a orasianului si in specia a romaniloru din capitale si din orasiele cele mai mari, ca-ci dela societatea de midiulocu si mai inalta se pretinde regenerarea natiunei. Aci pe lenga relele atinse mai susu intimpinamu alte defecte pedagogice. Vieti'a familiaria a devenitu sarbeda; o nisuintia stricatiósa, de a tiene societati, a luatu dimensiuni inspaimentatórie. Ómenii cauta mai multu a se distrage, copii remanu parasiti. Parintii cauta se'si inlesnésca catu se póte crescerea copiiloru incredintiandu-i pe mani straine. Aci ocupa loculu mamei doic'a, dupa aceea bon'a si apoi guvernant'a. Era candu vine timpulu cá simtiulu internu alu copilului se caute a cunósce obiectele esterne se tramite in gradin'a de copii (Kindergarten), séu la scóla. Copii crescu si invétia a amblá dupa placeri si petreceri si pentru cá domnisiorii si domnisiórele se scia a se portá dupa etichets, candu e soiréa in casa, se tramitu cu 12—14 ani la maiestrulu de dansu. Urmarea e, ca copii devinu fantasti.

O alta causa a crescerei rele este, ca unii parinti pe lenga cea mai mare buna vointia nu au idea chiara despre datoriele si mestesiugulu educatiunei. La multi le lipsesce stapanirea de sine. Si totusi parintii, déca au seriositatea si bun'a vointia necesaria potu se'si insusiésca in gradu mare tactulu pedagogicu, déca dau insemnatate si lucrului celui mai neinsemnatu in vieti'a copilarésca.

Trecundu la alu duoilea factoru alu educatiunei, adeca la scóla (ca-ci pe alu treilea i. e. lumea din afara, nu'lu potemu considerá aci) trebue se constatamu cu dorere, ca o parte mare a invetiatoriloru nostri nu au deplina cunoscintia despre inalt'a loru missiune, o parte mare nu au cunoscintia despre aceea, ca prin invetiamentu se tientesce educatiune si ca prin urmare trebuie se instruedie educandu. Spre delaturarea reului acestui'a este de neaparata trebuintia infiintiarea de institute pedagogice corespundietórie spiritului timpului si trebuintieloru nationale. (Va urmá.)

Atheneulu Romanu.

Discursulu de deschidere a conferintieloru publice pe 1878, pronuntiatu de d. **C. Esarcu** in sér'a de 8 Ianuariu.

II. — Institutiunile cari au esitu din Atheneu sunt: Societatea pentru invetiatur'a poporului romanu, care isi propune a respandi instructiunea in poporu, astfeliu. incatu se nu mai fia romanu, care se nu mai scie a scrie si ceti. Acést'a societate intreprinsese mai multe lucrari. Ea organisase: Scólele de adulti domenicale si cursuri de séra; Scólele de meserii; Scólele professionale si de comerciu sub directiunea d-lui Trotenu; Scólele normale, cari fura organisate in Bucuresci, Ploiesci, Barladu, Focsiani s. a. 'si detera resultatele cele mai stralucite. Ele potu fi considerate impreuna cu cele 2 scoli normali ale statului intre cele mai bune din tiéra, si printre cei mai buni invetiatori din comunele nóstre rurale sunt cei esiti din scólele normale ale societatii pentru invetiatur'a poporului romanu; Societatea Amiciloru de Bele-Arte care 'si propunea a respandi gustulu Frumosului si a incuragiá si sustiené pe artisti. Toti isi aducu aminte de frumós'a espositiune de bele-arte in Otelulu Herdanu, ai caruia pareti vulgari fura transformati, in timpu de cateva septemani, in pareti gloriosi si acoperiti de opere de arta pe care toti Bucurescii merse se le admire. Diuariele straine din Ungari'a si Austri'a esprimara mirarea, cumu s'a potutu organisá in Bucuresci o asemenea espositiune. Societatea Amiciloru de Bele-Arte n'avea in vedere decatu artele plastice: pictur'a, sculptur'a si architectur'a. Pentru art'a cea mai spiritualista dintre tóte, music'a, esista o alta societate: Societatea filarmonica romana, care isi propunea se faca cunoscutu publicului sublimele creatiuni ale musicei clasice, si ai caroru representanti ocupa unu locu totu atatu de insemnatu in istori'a umanitatii cá si celelalte geniuri ce onóra literile si sciintiele.

D. Esarcu intrebandu-se, ce-au devenitu cele mai multe din aceste institutiuni cari, sub o inspiratiune creatrice si fecunda, se formasera in tiéra si incepusera a luá aventu, se puse a nará parabol'a Evangeliei: — O parte din sementia cadiù pe marginea drumului si fù calcata in piciórele trecatoriloru séu mancata de paserile ceriului. O alta parte cadiù in locuri petróse, unde se afla puçinu pamentu: ea crescú indata, dér nu putù se se desvólte pentru ca pamentulu, unde se aflá, avea puçina profunditate. Sórele, ridicandu-se asupra'i, o arse, pentru ca nu avea umiditate, si fiind-ca nu avea radacini, ea se uscà. O alta parte cadiú pe pamentu fertilu, dér' in mediuloculu maracineloru. Ea crescù vesela si inveselitória, dér' maracinii nu intardiara a se ridicá impregiuru'i, si crescêndu, o inecara si o inabusira, si sementi'a nu putú se dé fructu. O alta parte cadiú pe pamentu roditoriu si fara maracini, si ea dete fructu si fructulu crescú si ajunse pana la maturitate, si unele din semintie detera treidieci la suta, altele siese-dieci si altele o suta. Ear' ucenicii lui Christosu, cari lu urmau, apropiandu-se de densulu, ilu intrebara ce insemnéza acésta parabola? Ei ce, le respunse elu, nu intielegeti? Ascultati dér':

Sementi'a e cuventulu de adeveru si de sciintia, cuventulu datatoriu de vieatia. Cei, cari se afla pe marginea drumului si o calca in picióre, sunt aceia, cari o asculta fara nici o atentiune. Satan'a, spiritulu reului, vine de o aridica, temendu-se, cá nu cumva se fimu scapati printr'ensa. Sementi'a care cade in locuri petróse, unde se afla puçinu pamentu. unde cresce indata si indata pere, represinta pe acei'a, cari asculta la inceputu cuventulu de adeveru, dér' neavendu radacini in ei insusi nu-'lu pastréza decatu o di. Aceia, cari sunt inchipuiti prin sementi'a ce este semanata in pamentu fertilu, dér' in mediuloculu maraciniloru, sunt aceia, cari asculta asemenea cuventulu si se silescu se lu primésca, dér' ingrijirile dilei, placerile vietiei, luptele vulgare ale esistintiei si alte passiuni rele inabusiescu intr'ensii cuventulu, care remane fara fructu. Sementi'a in fine care este semanata pe pamentu bunu sunt aceia cari, ascultandu cuventulu cu mintea pregatita si cu anim'a curata, ilu pastréza adencu in consciinti'a loru si dau fructu, asteptandu cu patientia timpulu maturitatii.

Acésta parabola, termina d. Esarcu, dictata acumu 18 secole pare, scrisa de eri; pare facuta cá se analiséze lucrurile ce vedemu, se se descria timpulu in care traimu, cá se ne arate slabitiunile si infirmitatile de care suferimu. Obstacolele ce intalnesce in Tiér'a nóstra ori-ce sementia de idei bune, ori-ce elementu de progresu si regenerare sunt aretate in parabol'a Evangeliei cu-o admirabila claritate si precisiune. Cine din noi nu cunósce p'aceia, cari se afla pe marginea drumului, unde sementi'a cea buna este semenata, unde cuventulu de adeveru si de sciintia este pronunciatu si cari trecu fara atentiune, lasandu spiritulu reului, cá se redice acést'a sementia, séu se astupe si se inabusiésca acestu cuventu? Cine n'a auditu si nu aude multimea ignoranta, strigandu si vociferandu, asemenea spiritului reului, in contra acelora ce arunca sementi'a cu mani abundante in solulu Patriei, multimea care calca in picióre cu perversitate acést'a sementia datatória de vieatia, care aru fi nutrit'o, inobilindu'i anim'a si inaltiandu'i inteligenti'a. Dér' cine mai cu séma nu vede acele pamenturi usióre si fara profunditate, acele multe si numeróse persóne, cari primescu deocamdata cuventulu, ilu asculta cu placere, dér' care, neavendu consistentia si taria, ilu lasa se péra si se se usuce. Si déca se gasescu unii, cari au intr'ensii pamentu bunu si roditoriu si primescu adeverulu si'lu cultiva catva timpu cu amoru, atmosfer'a omoritória inse in care traiescu, passiunile cele rele, in mediuloculu carora se afla, asemenea unui ventu fatalu, unei suflari reci si infernale, ii inabusiesce, si'i usuca. Sementi'a cea buna, care prinsese radacina si incepuse se dè lastari si flori, este in cele din urma isbita de sterilitate si presinta ochiloru intristati spectaculului celu mai tristu si celu mai lacrimabilu!

Aci d. Esarcu revine asupra ideei, ce de multe ori a desvoltatu-o si se redica in contra aceloru maracini ghimposi, cari, in atatu de mare numeru in societatea nóstra, inabusiescu sementi'a datatória de vieatia, in contra acelei tendintie devastatrice, care taresce junimea intr'unu curentu in generalu mocirlosu si absórbe tóta activitatea, tóta inteliginti'a, tóta energi'a, tóta juneti'a, toti vlastarii, tóte florile natiunei, cá se le consume, cá se le vestediésca cá se le usuce, cá se le isbésca de sterilitate! D-lu Esarcu compara politic'a astfeliu intielésa cu acea lupóica, despre care vorbesce marele poetu florentinu Dante in divin'a s'a poema si care opresce pe ómeni din calea loru si le inghite tóta inteligenti'a si tóta activitatea; cu acea „besthia, ce e de natura atatu de rea si cruda, catu nu-si mai imple lacom'a, poft'a si dupa mancare ei e si mai multu fóme decatu inainte; cu acea fiéra, care desi e cu pantecele neincetatu incarcatu, dér' totu slaba si costeliva este si pe multi ómeni i-a facutu miseri; cu acea besthia ce nu lasa pe nimeni a-si cautá de cale, ci'lu impedeca atata catu ilu ucide.

Se ne luptamu cu energia, a terminatu d. Esarcu, in contra acestoru cause de paralisare si de destructiune si se catamu a ne asemená pomentului celui bunu si roditoriu, unde semintiele de adeveru si de sciintia, cadiendu, se dé, unele treidieci la suta, altele siese-dieci si altele o suta! D. Esarcu recomenda mai cu séma parabol'a Evangeliei junimei instruite, in care este depusa speranti'a si viitoriulu tierii, si o invita, cá deodata cu nou'a fasa a independintii, in care intra statulu romanu, se se avente si ea in noue perspective, se-si deschida noue orizonturi. Se se ivésca in sinulu ei acele entusiasme juvenile, acea ardóre generósa, care produce lucrurile cele mari si nobile,

acea vitalitate cu unu cuventu, care va prepará prosperitatea, fericirea si glori'a Statului romanu independentu. (Aplause) Imi placu, dice d. Esarcu, aplausele d-vóstre si le primescu . . . cu conditiunea inse, ca ele se fia espressiunea unoru convictiuni intime si promissiunea, ca ideile ce esprimu aci au se destepte in animele d-vóstre o inalta ambitiune, care se impinga inteliginti'a spre studiu si meditare si vointi'a spre actiune. Se aprinda odata junimea lamp'a datatória de lumina si vieatia si lamp'a, odata aprinsa, va trece din mana in mana si se va transmite de aceia, cari disparu, acelora, cari venu in urma.

Et quasi cursores vitae lampadas tradunt.

Diverse.

(La primirea membriloru missiunei italiane in Bucuresci. Cerculu oficieriloru din Bucuresci a datu in 7 Febr. v. o serata in onórea oficieriloru italiani: loc.-colonelu de geniu marchisulu Durand de la Penne si capitanulu de statu-majoru Canev'a, cari insoçira pe tramisulu specialu alu Italiei d. Farini. D. colonelu Budisteanu, presiedintele cercului, merse in persóna de-i invità, apoi la cercu ii primì in capulu scarii, incungiuratu de cei mai destinsi oficieri romani, ce se aflau in Bucuresci. Pana la 11 óre petrecura óspetii cercului militariu romanu, cá in mediuloculu camêradiloru loru. Oficierii italiani remasera incantati de primirea ce li se facù. — Mercuri 8 Febr. au intrunitu Domnitoriulu si Dómn'a, in onórea dlui cavaleru Dominicu Farini, tramisu estraordinariu alu Maj. Sale regelui Italiei, la unu prandiu de gala 40 persóne, intre cari pe SS. metropolitulu-primatu, d. ministrii, d. agentu diplomaticu si consulu generalu alu Italiei cu dn'a baronés'a Fava, pe d. presiedinte alu camerei, pe d. Dem. Bratianu, vice-pres. alu senatului s. a. D. marchisu de la Penne si d. capitanu Canev'a au luatu asemenea parte la acestu prandiu stralucitu. — D. Farini cu oficierii, ce'lu insoçiau, a plecatu Sambata din Bucuresci, dupa ce a mai primitu din mai multe orasie ale Romaniei telegrame de binevenire in sinulu natiunei romane. Deputatii camerei au depusu Veneri cartele loru la domiciliulu dlui Farini, care le-a adresatu multiamiri calduróse pentru acést'a atentiune.

(Institutulu de creditu si de economii „Albin'a") va tiené in 12 Martiu 1878 st. n. la Sibiiu a 5 adunare generala ordinaria, la care sunt invitati toti actiunarii, cari in sensulu statuteloru voiescu a participá la numit'a adunare in persóna, séu prin plenipotenti. Actiunile si eventualu dovedile de plenipotentia sunt a se depune celu multu pana in 9 Martiu st. n. la cass'a institutului.

(„Orpheus") A mai aparutu in Budapest'a sub redactiunea d-lui Goll János si Kisromai M. Béla si Nr. 3 si 4 alu brosiurei periodice musicale „Orpheus" din lun'a lui Februariu, care contiene pe 15 pagine urmatóriele piese: Pink J.: „Nopturn'a"; Kisromai M. Béla: „Albumlap"; Milovics Ödön: „Népdalok" (melodii poporale); Faulwetter A. maiestru capelei c. r. „Szerelemi titkok", (secretele amorului) mazurka; Hölzl Lörincz „Alföldi hirek" valsu. „Orpheus" costa pe 1 anu 4 fl. 50 cr. pe $1/2$ anu 2 fl. 50 cr. pe trei luni 1 fl. 30 cr. Cate duóe numere 60 cr. Editiunea fóiei se afla Budapest II. ker. fő-utcza Nr. 20.

Sciri maerunte.

Faimele de mobilisare capeta totu mai multa consistentia. Se dice ca contele de Andrásy voiesce se céra unu creditu estraordinariu dela delegatiuni pentru casulu unei mobilisari. Tisza si Széll au fostu la Vien'a si au asistatu la marele consiliu de ministri, care s'a ocupatu cu acést'a cestiune. — In camer'a din Vien'a au adresatu deputatii poloni guvernului o interpelatiune indreptata contra Russiei. Ei ceru dela ministeriulu austriacu numai, cá se intervina la congresu in favorulu poloniloru asupriti din Russi'a, nici mai multu nici mai puciuu! — Camer'a deputatiloru din Vien'a a votatu vam'a pe cafea cu 20 fl., adeca cu 4 fl. mai puçinu decatu stabilisera ambele ministerie. Camer'a ungurésca a primitu inse cifr'a ministeriului si a votatu vam'a pê cafea cu 24 fl. — Camer'a din Budapest'a a mai desbatutu despre aceea, pe cata vreme se se inchiaie pactulu dualisticu; unii voiau se'lu inchiaie numai pe 5 ani, altii pe 10. In fine au invinsu cesti din urma. S'a primitu dér' unu terminu de renunciare de 10 ani, inse numai cu-o maioritate de 22 voturi, intre cari diece ale sasiloru.

— Foile unguresci sciu se istorisésca minuni despre pregatirile, ce le facu russii la fruntariele Transilvaniei, unde, dupa fantasi'a secuiului-corespondinte a lui „Közvélemény" s'ar' fi concentratu deja o armata intréga russésca.

Lui „Kronstädter Zeitung" i se telegraféza din Bucuresci, 26 Februariu: Ministrulu-presiedinte Bratianu a declaratu in senatu, ca armat'a romana se va reintórce in tiéra, pentru-ca pacea se va inchiaiá séu directu cu Turci'a séu la conferentia. O motiune, care contienea unu votu de neincredere catra guvernu, a fostu respinsa cu 36 contra la 17 voturi; motiunea de incredere a fostu primita cu 39 voturi.

Ajutorie pentru raniti.

Blasiu, 20 Februariu 1878.

(Prelegere publica in favórea ranitiloru.) D. advocatu din Sibiiu I. Pop'a a binevoitu a ne anuntiá o prelegere publica in favórea ostasiloru romani raniti. Prelegerea s'a insciintiatu la primaria in tempulu prescrisu de lege, si din partea acest'a n'a intempinatu nici o pedeca. Totusi in 13, candu erá se se tiena prelegerea, s'a latitu faim'a, ca prelegerea nu se póte tiené. . . . Esiste una ordinatiune ministeriale, carea opresce strinsu ori-ce conveniri publice, si prescrie, cá celu ce voiesce a tiené de aceste, se-si céra facultate dela ministeriu.

Este invederatu, ca ordinatiunea se refera la adunarile cele politice si nu are de a face cu convenirile filantropice, cá cea din cestiune; cu tóte aceste d. jude procesuale a creditu, ca trebue se intrebe la comitele supremu. De aci provenì faim'a, ca prelegerea este oprita.

Respunsulu dela Aiudu abiá venì sér'a pe la 6 óre si prelegerea erá anuntiata pe 7 óre. In tempu asiá scurtu nu se mai potu aduce la cunoscintia totororu celoru interessati, ca prelegerea este ertata.

La 7 óre se aduna in sal'a otelului nationalu unu publicu — dupa fatalitatea intrevenita — destulu de numerosu, pe care d. Pop'a 'lu delectá cu prelegerea sa despre „Iubileulu de 25 ani in tain'a a sies'a si in prorocí'a lui. Abc.", — plina de observatiuni glumetie si alusiuni ingeniöse. Pretiulu intrarii a fostu 50 cr., pentru studenti 20 cr. Urmatorii dd. au binevoitu a solvi intrarea cu cate 1 fl.: B. Ratiu, I. Milutinoviciu, A. Velicanu, P. Suciu, C. Schiesszl, Pongratz Gergely, I. M. Moldovanu, G. Munteanu, S. Micu, N. Popescu, St. Popu, N. Ionasiu, I. Germanu, N. Rusanu, C. Hidvegi Boila, Teod. Onisioru, Augusto Mazzuchi, D. Turcu jun.; d. P. Rusanu cu 70 cr., éra d. Nicolau P. cu 2 fl. — Venitulu brutu este 54 fl. 41 cr., de unde subtragundu spesele de 2 fl. 41 cr., remanu 52 fl., cari in 14 ale curentei s'au espedatu la presiedintele „Crucei rosie" in Bucuresci.

Sanpetru, 6/12 Oct. 1877.

Ofrande pentru ostasii romani raniti din Romani'a colectate in Sanpetru de lenga Brasiovu de domnisiór'a Susan'a Fratesiu in obiecte si deja tramise, prin dlu colectantu Diamandi I. Manole, dlui principe Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintelui societatii romane „Crucea rosia" in Bucuresci

An'a Nicod. Spataroiu 4 coti panza, Au'a I. Rad. Munteanu 4 coti p., An'a Arsenie Cranga 1 stergariu, Parasch. I. Coca 1 camasia, 1 ismana, vid. Parasch. I. Cranga 4 coti panza, Mari'a G. Ovesia 1 stergariu, Sofia Nicolau Cranga 5 coti p., Mari'a Pet. Barsanu 1 camasia, An'a Irim. Cranga 1 camasia, 1 ismana, An'a Pet. I. Barsanu 1 camasia, 1 ismana, 1 stergariu, Ilinc'a Nicol. Barsanu 1 ismana, vid. Parasch. Dragiciu 1 camasia, Parasch. Pet. Cranga 1 camasia; Eleu'a I. Luca 1 ismana; Mari'a Nic. Munteanu 1 camasia; Elen'a Nic. Cranga 1 ismana; ved. Parasch. G. Dragiciu 1 camasia; An'a Petru Barsanu 5 coti panza; An'a Dum. Vladareanu 1 ismana; Parasch. I. Barsanu 1 camasia; An'a Nicol. Cranga 1 ismana; Parasch. I. Coca jun. 1 camasia; Revec'a Stanu Vetrice 1 camasia, 1 ismana; Eleu'a Irim. Goicia 1 camasia, 1 ismana; Mari'a Nic. Pet. Barsanu 1 camasia; Ecaterin'a I. Dragiciu 1 camasia, 1 ismana; Mari'a G. Popoviciu 1 stergariu; Bucur'a Pet. Cranga 1 lepedeiasiu. (Aceste femei sunt totu económe.)

Turd'a, 4 Februariu 1878.

Lista Nr. 16. Din S. Mihaiu-Ariesiului: Dómn'a Popp Nastasi'a Moldovanu 5 fl., Cass'a bisericii 5 fl. 50 cr., Suciu Nichita 10 cr., Lupu Todoru 20 cr., Pintea Vasilie 10 cr., Cadaru Vasilie 10 cr., Órecine 1 fl. Sum'a 12 fl. v. a.

Adaugêndu la sum'a acést'a de 12 fl. sum'a din listele publicate mai nainte de 72 fl. 77 cr., resulta sum'a de 84 fl. 77 cr., din care subtragendu-se spesele de 2 fl. 39 cr., remanu 82 fl. 38 cr. v. a.

Sum'a de 82 fl. 38 cr. si 28 chilograme scama si panzarii 'le am espedatu presiedintelui societatii „Crucea rosia" dlui Dimitrie Ghic'a in Bucuresci si avui onórea de a primi dela d-s'a aci alaturat'a epistola. Primiti s. c. l.

Emili'a Ratiu.

Bucuresci, 1878, lun'a Ianuarie 28.

Societatea „Crucea rosia" din Romani'a. Comitetulu centralu Nr. 218.

Dómnei Emilli'a Ratiu in Turd'a, Transilvani'a. Dómna mea! Primindu sum'a de lei 165 precumu si obiectele ce ati binevoitu a aduná pentru soldatii romani raniti si despre care ati binevoitu a me anuncia prin epistol'a Domniei Vóstre dela 30 Ianuarie, am onóre a ve inaintá recipis'a cassieriului Nr. 957 si a ve esprime viuele nóstre multiumiri pentru concursulu ce ne dati.

Primiti, ve rogu, dómn'a mea, asigurarea pré osebitei mele consideratiuni.

Dimitrie Ghic'a m. p., presiedinte.
Bobocu m. p., secretariu.

O trasura de Vien'a

(caleasca cu geamuri) bine conservata, cu doue giamantane (cofere), care se póte intrebuintiá cá trasura de voiagiu, apoi cá trasura jumetate acoperita si chiaru cá phaetonu, luandu-se capr'a josu, se vinde eftinu la

Carolu Partsch,
sielariu in Brasiovu

1—3 **Blumenau Nr. 317.**

Pianu in stare buna se vinde fórte eftinu. Doritorii se potu adresá la Redactiune.

Concursu.

Pentru postulu invetiatorescu dela scól'a romana gr.-cath. elementare din Turd'a.

Cu emolumentele urmatórie:

a) 300 fl. v. a. pe anu;

b) Cuartiru.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se tramita Eforiei scolastice din Turd'a pana in **15 Martiu** st. n.: 1. Atestatu de botezu; 2. atestatu preparandiale; 3. atestatu, cumu-ca au mai fostu invetiatoriu undev'a si cu ce succesu.

Turd'a, 9 Februariu 1878.

2—3 **Efori'a scolastica.**

Nr. 963 ex 1878. 2—3

Publicatiune.

Presentarea principala a juniloru din cele trei clase de etate 1858, 1857 si 1856, conchiamati in comun'a orasiului Brasiovu in anulu 1878, va avé locu aci in localitatea otelului „Nr. I" in Brasiovulu vechiu in **27, 28** si **29 Martie 1878** in ordinea urmatória:

In 27 Martie 1878 la 9 óre inainte de amédiu au se se infaçisiese dupa ordinea sortiloru la loculu amintitu inaintea comissiunei asentatórie mai antaiu reclamantii, cari sunt a se visitá corporalmente despre nedestoinici'a loru de a lucrá si a-si agonisi, apoi junii clasei I de etate nascuti in anulu 1858.

In 28 Martie la 9 óre inainte de amédiu au se se presente totu in acelasi locu junii clasei II si III de etate nascuti in anii 1857 si 1856.

In 29 Martie la 9 óre inainte de amédiu au a se presentá cei ce in 27 si 28 Martie a. c. au fostu impedecati de a se infaçiosiá si pe urma oblegatii la serviciulu militariu din locuri straine, pentru cari s'au inaintatu la acestu oficiu din partea deregatoriei locului loru natalu listele de presentare.

Acést'a se face cunoscutu celoru oblegati a se presentá, precumu si reclamantiloru spre sciintia si indreptariu, mai departe parintiloru si tutoriloru cu acea observare, cá la timpulu seu se ingrigésca, cá fiiulu respective pupilulu loru chiamatu la servitiu se corespunda la timpulu defiptu, amesuratu legei, oblegamentului seu militariu.

Brasiovu, 18 Februariu 1878.

Magistratulu cetatii.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 26 Februariu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	62.50	Oblig. rurali ungare .	75.60
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	67.15	„ „ Banat-Timis.	77.50
Losurile din 1860 .	110 —	„ „ transilvane.	77.—
Actiunile bancei nation.	794.—	„ „ croato-slav.	84.—
„ instit. de creditu	228.75	Argintulu in marfuri .	106.80
Londr'a, 3 luni. .	119 20	Galbini imperatesci .	5.62
		Napoleond'ori	9.53
		Marci 100 imp. germ. .	58.65

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.